

Сајам књига

На ушћу мора у море

Море књига је изабрани тематски оквир за овогодишњи сајам књига. *Море књига* је и фигуративни израз чињеничног стања. И ове године сајамски штандови препуни су нових издања које тек треба да откријемо и неких старијих, које смо можда пропустили. *Море* људи које се сваког дана под куполом сајма додирује са морем наслова једини је прави сусрет који књига и даље, упркос свему – заслужује. У том сусрету она једино и постоји.

Совогодишњи 54. међународни сајам књига у Београду, бираним речима о природи и суштини књиге отворили су књижевник Драган Великић и академик Танасис Валтинос, у име Грчке, земље почасног госта.

„Књига, односно књижевност, није само начин узајамног упознавања и разумевања народа путем њихових језика, она задира много дубље, одговара на многа питања или барем суочава човека са његовом судбинском димензијом, без ограничења и као целину, што је иманентно и вери” – рекао је Танасис Валтинос, подсећајући да је једна посебна, често заборављана димензија књиге и њена еротичност, јер нас она, у ствари, заводи.

На беседу свог колеге из Грчке као да се сасвим хармонично надовезао Драган Великић: „Књига је најважније место сусрета са савременицима различитих мишљења, идеја и послова; са другим културама; са онима који су живели јуче, пре десет, пре стотину или пре хиљаду година; са свиме што је постојало и са свиме што може да постоји у свим временима и свим просторима. Кроз ту комуникацију стиче се богатство које ниједна светска криза не може одузети. Захваљујући том искуству читалац гради властиту универзум, ослобађа се заточеништва првог лица множине, презире манипулацију, не пристаје да буде број, носи сопствено име и презиме”.

Својим сопственим именом и презименом и тако баждареним компасом свако од вас ће пловећи морем књига током Сајма, а и после њега допловити до обала неког сасвим новог укоришеног света који га чека. Нису сви светови откривени. Они стално настају. И велико је умеће и узбуђење – пронаћи их.

Војни издавачи

Нови концепт у организацији овогодишњег сајма унео је првих дана приличну пометњу и забуну у потрази за одређеним издавачима и продајним местима. Иако постоје сасвим видне мапе са распоредом излагача у свакој хали, моћ навике је, чини се, старија. Као што је знатно старија и богатија војна издавачка делатност од делатности многих издавача који су се нашли у хали 1.

Војним издавачима је, по критеријуму припадности Министарству одбране, додељено изложбено место у хали 1А Београдског сајма, где су представљена и остала министарства Републике Србије, а продајни штандови били су смештени у хали 4.

Новински центра „Одбрана” припремио је неколико нових издања у сусрет Сајму књига. Међу њима су и трећи део „Арсенала”, „Ловачки авиони” и „Бомбардери јуришници и хеликоптери” – 20 постера у заштитној корици са основним историјским и тактичко-техничким подацима, „Српско војно ваздухопловство данас” Александра Радића, а нека

ранија издања Центра могла су се наћи са попустом од 20 до 70 посто. Током Сајма промовисан је и нови наслов из едиције „Новински ступци“, књига Славише Влацића „Сукоби у сенци“. Аутор, официр пилот Војске Србије, успео је да о сукобима у сенци сакупи све расположиве чињенице, почевши од 24. јула 1953, када је, усред хладноратовског периода и трке у наоружању румунски пилот Михаи Дијакону својим млазним ловцем Јак-23 пребегао на југословенску страну и затражио азил, па све до интригантне акције коју су америчке снаге предузеле на територији државе која није била директно укључена у рат против тероризма, препадом у близини сиријског градића Абу-Камал октобра 2008. године. Књигу су сајамској јавности представили потпуковник Славољуб Марковић, директор и главни и одговорни уредник „Одбране“, Александар Радић, војни аналитичар, уредник и аутор.

О атмосфери на штанду новинског центра „Одбрана“ преносимо утиске Мирољуба Николашева, начелника одсека за финансијске послове: „Изнаенађујуће је поновно интересовање за нека наша старија издања. Очигледно је да нови читаоци стасавају, а да су наслови везани за Први српски устанак, Карађорђа, Први светски рат, али и морал у грађанском рату – трајни. И овај сајам потврдио је да војна књига и војни сувенири имају своју публику. Војска је увек била атрактивна организација, и у професионалном смислу и у појавном облику. Део те популарности очит је и на Сајму књига“.

Додир светова

О новим насловима Војноиздавачког завода разговарали смо са Гораном Јањићем, уредником у редакцији „Војна књига“:

„Нешто већи излагачки простор који нам је ове године на располагању искористили смо да, осим наших нових и ранијих наслова, изложимо и нека библиофилска издања која је радила Војна штампарија, те да представимо Центар за војнонаучну документацију, информације и библиотекарство, како би смо посетиоцима предочили да и те делатности постоје у оквиру Министарства одбране, а сва наша издања систематично смо изложили по областима.

Због реорганизације унутар војске и наше куће ове године смо објавили велики број наслова војностручне и наставно-образовне литературе. Усвајањем нове стратегије промењено је мноштво правилника, упутстава, приручника, нова се раде код нас за читав систем одбране. Изашло је већ 15 нових наслова, а у процесу рада је више од 30.

Наставно-образовна литература се после акредитације Војне академије за рад по Болоњском систему такође мења. Више од тридесет наслова је већ објављено, а међу њима су уџбеници који су занимљиви и широј јавности, тако да део тиража издавамо за те сврхе. На Аеромитингу смо одлично продавали наслов *Наоружање са наставом гађања*, који је пре свега уџбеник, али је у њему и опис свег стрелачког наоружања које користи наша војска. Исто се поновило и на Сајму књига у Бањалуци. На одличан пријем наишли су и *Мотори и моторна возила*.

Публицистика је ове године, због поменутих разлога, нешто мање заступљена. Урадили смо седам, осам нових наслова, међу којима су *Парадентологија* и *орална медицина* професора Бешира Љушковића, *Ефективно комуницирање војске с јавношћу* пуковника Славољуба Ранђеловића, *Српски војни санитет*, који је у Бањалуци већ добио награду за квалитет штампе, али и *Туристички водич за (војне) пензионере* и *Свет лова и дивљачи у ловиштима Србије*, популарна издања која увек пронађу своје читаоце“.

Отварајући Сајам, Драган Великић је између осталог подсетио да чак и правила „финог“ грађанског понашања налажу да се крајем октобра обавезно прошета сајамским халама, међу књигама. Уосталом, и поглед на књигу је сусрет са књигом. А сваки сусрет представља отворена врата, могућност да се упозна неки другачији свет, да се обогати сопствени. ■

Драгана МАРКОВИЋ
Снимио Душан АТЛАГИЋ

Посете иностраних војних представника

Током Сајма књига излагачке просторе Новинског центра „Одбрана“ и Војноиздавачког завода Дирекције за издавачку и библиотечко-информациону делатност Министарства одбране посетили су инострани војни изасланици акредитовани у Београду. О делатности и новим издањима тих установа, гостима су говорили директор Новинског центра „Одбрана“ потпуковник Славољуб Марковић и начелник ВИЗ-а потпуковник мр Александар Буквић.

Помоћник изасланика Кине, старији пуковник Ли Јун:

– Како је ово мој трећи мандат као помоћника изасланика одбране Кине у Београду, претходних 10 година сам био редовно гост Сајма књига, и штандова Министарства одбране. За то време могао сам приметити напредак у ономе што се излаже, пре свега у квалитету и разноврсности тема које су обухваћене. Нарочито ми се допада историјски моменат који је обухваћен издавачком делатношћу, јер сматрам да је историја српског народа веома богата, динамична и важна, па зато треба и да остане забележена. Књиге које су ми се допале јесу „Изазови граница Србије“ и „Стратегијско планирање одбране“. Нешто што би употпунило понуду је и неки наслов из области војне дипломатије. У сваком случају, веома сам задовољан оним што сам видео.

Изасланик одбране Бугарске, пуковник Илијан Крстев:

– На штандовима војних издавача увек се могу наћи занимљиве књиге, пре свега оне које казују о српској војној историји, традицију, дела која прате неке савремене токове у српској војсци, модернизацију, учешће у мировним операцијама, учешће Србије у Партнерству за мир.

Помоћник изасланика одбране Русије, пуковник Александар Краснов:

– Изложбени простор и сама понуда издања НЦ „Одбрана“ и Војноиздавачког завода ове године су већи и бољи. Изузетно је битно то што Министарство одбране поклања одговарајућу пажњу историји српског народа, што се може видети из великог броја наслова који обрађују ту тему, и то је оно што је мени привукло највећу пажњу. То је исправно и добро. Велики је број занимљивих наслова који се баве и оном давном прошлости, али и овом скоријом, и на аналитичан начин приказују како је садашњост Балкана везана за његову прошлост. Та историја је веома сложена и често противречна, па је велика одговорност издавача и аутора да је прикажу објективно. ■ Н. Д.

